

Betrekken van de buurt en vrijwilligers

3 november 2026

ivn natuur educatie

IFH nature for health

Groen voor zorg

Groene GGZ

Groene Gehandicaptenzorg

POSTCODE LOTERIJ

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Missie
Natuur benutten als bron van gezondheid

1. Bevordering biodiversiteit
2. Meer natuur in de zorg voor cliënten
3. Verhogen vitaliteit
4. Verbinding met de buurt/omgeving
5. Onderzoek en expertise

Ouderenzorg
Geestelijke Gezondheids Zorg
Gehandicaptenzorg
Ziekenhuizen

Laaghangend fruit

Opschalen naar hele sector

Inspirerende voorbeelden realiseren

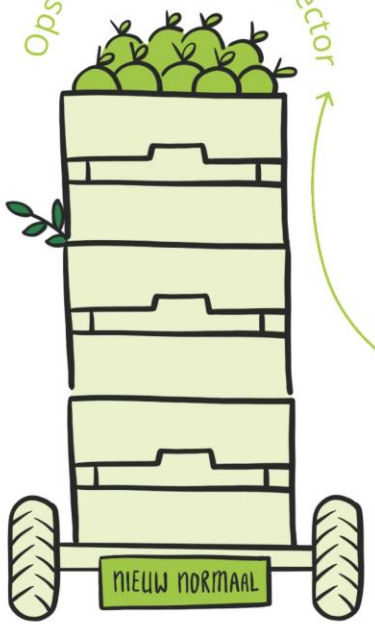

Te Gek Groen

Groen voor gezondheid

Groene GGZ partnership

Goed nieuws!

Vrijwilligerswerk doen in het groen is populair

- 34% van de volwassen Nederlanders heeft zich in 2024 ingezet voor de natuur of groen
- Een flink deel daarvan ruimt afval op
- Bij de meesten gaat het om maximaal een uur per maand.

Bron: Wageningen university & research (2025)

Minder vrijwilligers?

- 49,5% van alle Nederlanders doet vrijwilligerswerk (CBS 2024) en dat getal blijft redelijk stabiel.

- Niet het aantal vrijwilligers vermindert, maar wel de manier waarop ze zich willen inzetten. En dat vraagt dus iets van organisaties. Vaak is er namelijk een mismatch tussen vraag en aanbod.

ivn natuur educatie

NFH nature for health

De nieuwe vrijwilliger

- Is minder gebonden aan een organisatie
- Wordt meer gedreven door persoonlijk geluk
- Ziet vrijwilligerswerk vooral als een manier om iets leuks te doen, iets nieuws te leren, nieuwe mensen te leren kennen
- Zoekt flexibiliteit en vrijheid
- Beleving is belangrijk

ivn natuur educatie

NFH nature for health

Voor we beginnen…

Microfoon en video van alle deelnemers blijven uit

Vraag of opmerking?

Openbaar/aan spreker (+ upvoting) → **Q&A**

Alleen aan organisatie → **chat**

Visualisatie en slides na afloop

Programma

Welkom door Hilde Taverne

Inspirerende voorbeelden

- Wilco Jansen (WZC Humanitas Deventer)
- Liselore Snaphaan (GGzE)
- Milena Šuran (Vogellanden)

In gesprek

Tips vanuit IVN Vrijwilligers

Danielle Vink (IVN)

Afronding door Hilde Taverne

Even kennismaken!

Vul de poll in

Wijkgenoot
Beter een goede buur…

Wilco Jansen
Manager Samenleven
Woon- en Zorgcentrum
Humanitas

ivn natuur educatie
IFH nature for health

De blues woont bij ons om de hoek

- Eenzaamheid
- Armoede
- Onveiligheid

Professionele hulp beperkt beschikbaar

Van dijken naar bruggen

Organisaties bouwen dijken om zichzelf te beschermen.

Wij bouwen bruggen zodat mensen en organisaties elkaar vinden.

ivn natuur educatie

IFH nature for health

Waar het ons om gaat

Kennismaking en ontmoeten

- Wie is er in de wijk?
- Wie doet wat?
- Hoe versterken we elkaar?

Van tuinonderhoud…

naar vriendschap

Wat levert het op?

- Meer ontmoeting / meer hulp onderling
- Mensen ontwikkelen zich
- Problemen komen eerder in beeld
- Meer woon- en werkplezier

Houd de bedoeling vast. Leer onderweg.

Voor wie kan er bij jou nog een stoel bij?

GGzE in verbinding met de buurt

Liselore Snaphaan
Onderzoeker GGzE &
Tilburg university

ivn natuur educatie

NIFH nature for health

Feiten

Kennismaken met GGzE

10.000 cliënten per jaar

Klinische, ambulante én forensische zorg

44 ervaringsdeskundigen

2.400 medewerkers

282 vrijwilligers

Locaties GGzE in de regio

Missie

Wij bieden complexe, acute en forensische zorg in alle levensfasen van een mens, om zo bij te dragen aan een mentaal krachtig leven.

ivn natuur educatie

IFH nature for health

Waarom

Een plek voor zorg. En voor ontmoeting.

Initiatieven

- Inloop, dagbesteding, sociale ondernemingen (Kunstatelier, de Tuin, de Boerderij, Grafisch & Boekbinderij, Houtlaw, B&B, Caffeïne dealers)
- Grote Beek Pop (14 edities voor jong en oud)
- Van Streek Festival (8 edities voor kinderen en gezinnen)

De beweging die we willen maken

GGzE is meer dan een plek waar behandeling plaatsvindt. De grote beek is ook een plek met ruimte voor ontmoeting, en verbinding.

ivn natuur educatie

IFH nature for health

Praktijkverhaal

Grote Beek Pop

Een festival als ontmoetingsplek

Muziek, bezoekers, cliënten, medewerkers, vrijwilligers en buurtgenoten komen samen. Niet vanuit een zorgvraag, maar vanuit een gedeelde ervaring.

Wat maakt dit waardevol?

Muziek laat stigma verdwijnen. 4000 bezoekers maken plezier met elkaar!

Clément Giesen

Praktijkverhaal

Van Streek festival

Lokale makers, initiatieven en bezoekers geven samen kleur aan het terrein.

Hoe ziet verbinding eruit:

- Wie bracht het idee in?
- Welke buurtpartners deden mee?
- Wat konden cliënten / medewerkers / vrijwilligers bijdragen?

- Ervaringsdeskundige → integratie van mensen met een afstand tot de samenleving te bevorderen
- Diverse buurtpartners natuur, creatief, muziek
- **Cliënten:** bedenken, eigen talent, werkervaring opdoen, eigen verantwoordelijkheid

  Medewerkers: ondersteunen, procesbewaking, verbinden verschillende disciplines

  Vrijwilligers: praktische ondersteuning, dag goed begeleiden, ontvangst, op/afbouw

Praktijkverhaal

Van Streek festival

Lokale makers, initiatieven en bezoekers geven samen kleur aan het terrein.

[Aftermovie Vanstreek Festival 2023]

Wat vraagt het

SAMEN ORGANISEREN

Tijd, afstemming, veiligheid en duidelijke rollen.

RUIMTE GEVEN

Ideeën en initiatief van cliënten, medewerkers en partners.

PARTNERS VERBINDEN

Buurt, makers, vrijwilligers, gemeente en organisaties.

VOLHOUDEN

Leren van elke editie en zorgen voor continuïteit.

ivn natuur educatie

NFH nature for health

Wat levert het op?

Meer dan een geslaagd evenement

Voor cliënten	Meedoen, talent laten zien, erbij horen.
Voor medewerkers	Andere ontmoetingen en nieuwe energie.
Voor vrijwilligers & partners	Betekenisvol bijdragen en verbinding ervaren.
Voor GGzE	Een herkenbare plek in de samenleving.

De vraag is niet alleen: wat kost het? Wat wordt er mogelijk als we het samen doen?

ivn natuur educatie

NFH nature for health

De Beleeftuin

Milena Šuran
Coördinator Beleeftuin
Buiten Zinnig

vogellanden

ivn natuur educatie

MFH nature for health

Centrum voor revalidatie, Bijzondere Tandheelkunde en gezonde leefstijl

vogellanden

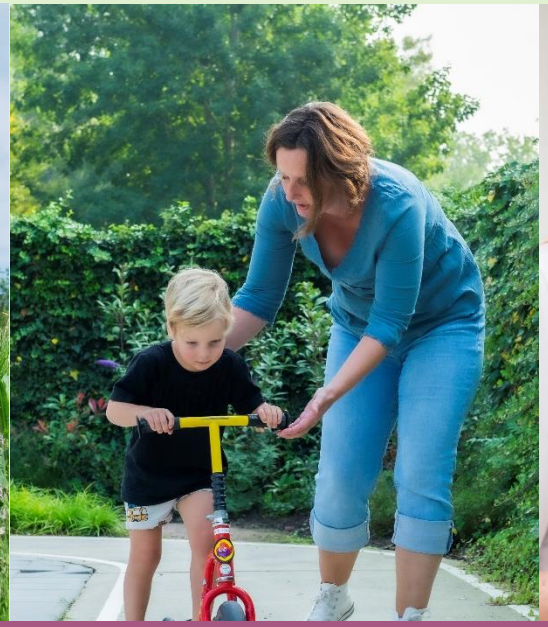

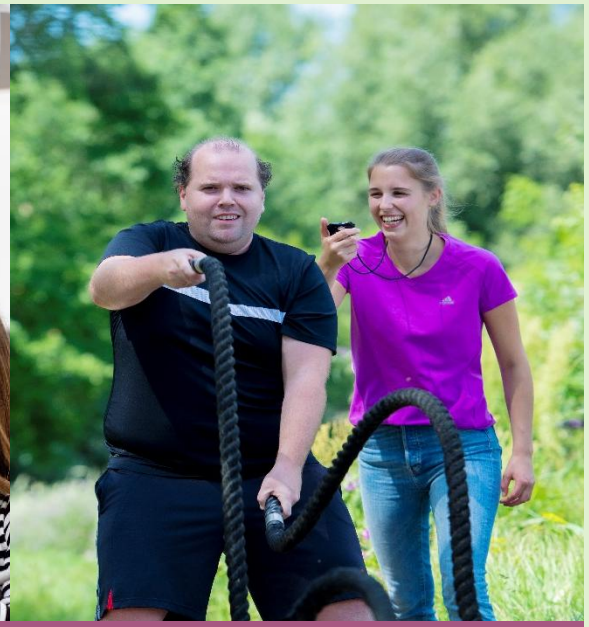

We coachen elkaar en onze patiënten naar een zo goed mogelijk leven

Beleeftuin Buiten Zinnig

Buurttuin 2015

Ons vertrekpunt

Voorbereidingsfase

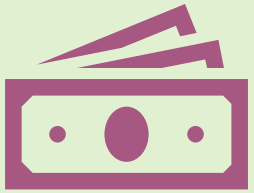

Co-financiering
Subsidies

Samen

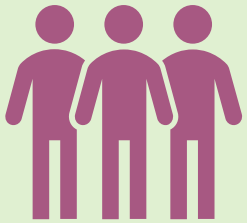

Buurtbewoners

Uitvoeringsfase

- Doen!
- Denk groot – begin klein
- ‘Zorg dat het vuurtje blijft branden’

Vrijwilligers Beleeftuin

ivn natuur educatie

MFH nature for health

Wat hebben we samen bereikt?

- Groene ontmoetingsplek voor de wijk
- Plek voor revalidanten
- Kleine samenleving waar vriendschappen ontstaan

Beleeftuin Buiten Zinnig

vogellanden

In gesprek
ivn natuur educatie
NIFH
nature for health

Aanbevelingen

Flexibiliteit: liever een kort project dan een langdurige vaste verplichting.

Nabijheid: activiteiten in de buurt zijn aantrekkelijker.

Duidelijkheid: vooraf weten wat het inhoudt en hoeveel tijd het kost.

Eenvoudig kunnen stoppen: zonder gedoe afscheid kunnen nemen

Vrijwilligersreis en organisatiereis

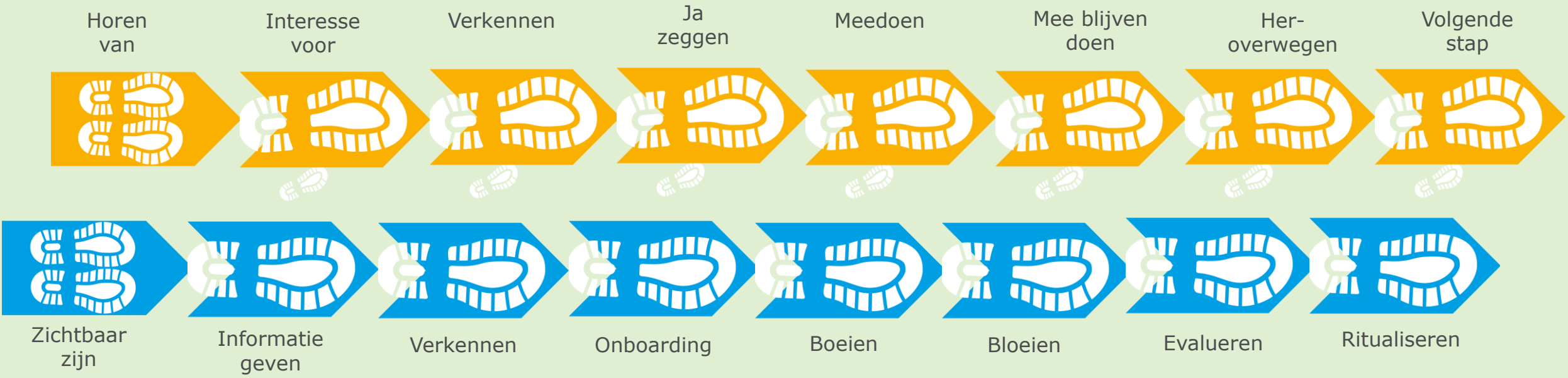

10 tips

1. Laat duidelijk zien dat je vrijwilligers zoekt via je website, nieuwsbrief en social media.
2. Wees concreet over taken, tijdsinvestering en verwachtingen.
3. Maak vrijwilligerswerk behapbaar met kleine, overzichtelijke taken.
4. Organiseer laagdrempelige kennismakingen, zoals een meewerkdag of wandeling.
5. Zet enthousiaste vrijwilligers in als ambassadeurs.
6. Zorg voor een warm welkom en persoonlijke begeleiding.
7. Koppel nieuwe vrijwilligers aan een buddy.
8. Sluit aan bij talenten en interesses van vrijwilligers.
9. Toon waardering met aandacht, complimenten en bedankjes.
10. Blijf in gesprek, luister naar ideeën en vier successen samen.

ivn natuur educatie

NFH nature for health

Wat kun jij doen?

Zelf aan de slag

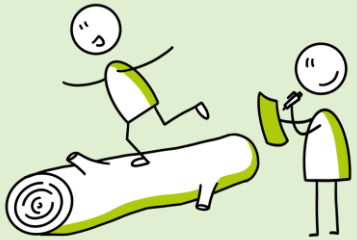

Ervaringsverhaal groene vrijwilligers

Lees de Handleiding Alles is gezondheid

en het boek Green Mental Health

Bekijk de Visie op Gezondheid en Welzijn van Collectief Natuurinclusief

Volg de IVN Nieuwsbrief Natuur en Gezondheid

Tot slot

Wat vond je ervan? Vul de poll in!

Terugblik vorige masterclasses